

ХАЛЬМГ ҮНН

Советск Союзин Коммунистическ партин Хальмг тангьчин болн Элст балгьсна комитетсин, куч-көлсчнрин депутатирин тангьчин боли балгьсна Советсин газет.

№ 191 (3175)

1958 дж. сентябрин 25

Үнн 20 денг

Селанә күч-көлсчнрин культурн тетквирг ясрулхмн

Советск күн ямаран көдлмшт, альд баав чигн—саанаторт, амрлгьна герт, эс гидж гертән, қодмшин хөдч болв чигн эврәнн амрлгьан дангьгин сергмджтәгьяр, культурн кевәр өнгрәни. Эдн тасрхан тагьяр эврәнн культурн кемлжәгьән өдлүлдж, өдр болгьн дегтр, газет, журнал умшцхана, лекс, докладс, радио соньсцхана, нар-наад, кино хәләцхәнә, культурн учрежденьсла—клубсла, библиотекслә дангьгин залгьлдата бәәцхәнә.

Селанә күч-көлсчнрт культурн тетквр өглгьнд, культурн учрежденьсин көдләчнрин нилчнь кемджән уга ик. Эдн цуг партиин, советск боли комсомольск активсин дөнъгәр, олн дунд социалистическ дөрлдә делгрүләд, тедн вүүрлч ухан-седкл күргж медүлцхәнә, күч-көлсчн аш өдлхд дангьгин дөнъ болцхана.

Сарлинск района Обиленск библиотек (заведующнь ур А. Евсеева) көдлмшән өдән кемджәнд тәвсн учрар, „Путь Ленина“ колхозин малин боли полевои бригадин эн зунин боли намрин көдлмшән сән кувирмүлтә кехд дөнъ болцхав Эрглж йовдг библиотек тасрхан угагьяр күч-көлсчнрин дегтрәр, газетәр, журналлар теткджәв. Библиотекин көдләчнр колхозникуд боли колхозницс дунд үзмджин боли цәәлгьврин көдлмш өргәр делгрүләд, терүгәрн социалистическ дөрлдәнә туг улм өдән өргхд ик дөнъ болцхав. Района культурин Герин агитбригад зунагьа, кеер хошар йовдж көдлдж 50-гар бригадт нар-наад үзүлв.

Онц коллективс—Прикаспийск загьсна комбинатин, селәнә эдл-ахун Башантинск техникумин, Яшкульск района 108-ч совхозин болн нань чигн коллективс культурн көдлмшин йоста гидг центрмүдн болдж тохрцхав.

Эн джилин нәәнн сарин туршарт республикин күч-көлсчнр 2633 лекц соньсцхав. Эн көдлмш Западн, Приютненск, Яшалтинск райодт сәәнәр кегдлж йовна. Эн райодт бар тархалгьн чигн сәәнәр кегднә.

Кемр күч-көлсчнрт культурн тетквр өглгьнә көдлмшиг район болгьнд шүфүгәд, шалгьад онцднь авад хәләхлә, эн көдлмшиг болм днъгә кемджәнднь күргдж, олн әмтнә улм босдж йовх культурн некврлә күдлннь ирлцүлдж көдлмш кедж йовх район ховр. Ним бәәдллә цааранднь эвцдж болшго. Келхд, Приютненск района 107-ч совхозд лекционн пропаганд йир сәәнәр кегднә, эн района та-

лдан нег элл-ахунднь—Карантин селәнд кино үзүлгдхш, орулглад хойр джил болдж йовх телефон боли радио, угад тоота бәәдлд бәәнә.

Юстинск районд, нег үлү „Северный“ совхозд бар тархалгьн, кино үзүлгьн йир муугьар кегднә, района магазинд дегтрмүд багьяр хулцгднә.

Советск олн әмтнә культур болн экономик үзгәд уга хурдар бслж йовх цагт, мана республикин күч-көлсчнр бас олнла, ишкдлән негдүлж, нег зергләнд йовцхәх зөвтә. Тимм болджәх учрар, культурин учрежденьсин көдләчнр, партиин, советск, профсоюзн боли комсомольск органсин дөнъгә олн әмтнд культурн тетквр өглгьнә көдлмшиг өдрхн болзгт шин, өдән девснүгд тәвцхәх зөвтә. Ним чинтә төр күцәхин кергт культурн сургьмжин цуг янзс боли эв аргьс олзлхмн. Культурин управленә боли районин культурин отделмүдин гардачнр, культурн теткврин көдлмшиг эврәнн хәләвртән, бәрлж, эн туст олн әмтнә седвәринь боли неквринь дөнънджәцхәх зөвтә.

Эн джил газет, журнал бичүлж әвлгьн, урдкла әдләр кемджәлгдшго, дурта газет журналан кедүг болв чигн бичүлж авч болхмн. Зуг бар тархалгьна көдлмшт, ик гидгәр ухан-седклән өгч кех кергтә. Райорганизатормуд болдж, ним күндтә төриг күцц кевәр хәгьлдж күцәдч чалх улс батлгдх зөвтә. Тедн бин тустан, бар тархалгьна көдлмшт активистириг чадмгьна кевәр, олар орлулдж, олзлцхәх зөвтә. Нег үлү эврәнн республиканск газетс тархалгьяр „Союзпечатин“ көдлмшиг, эклдж көдлсн өдрәснь авн әндр өдр күртл му билә гидж темдгх кергтә.

Ар газрт, малин хошар йовх, холд бәәх бригадсиг, хар газрин малчнриг тетквирг онц оньг өгхмн. Эн, цухрлтан угагьяр малин ард дахд күч-көлсчнрин зәрминь газет, журналар тетклго, нар-наад, кино ирж үзүлгго, цәәлгьврин көдлмш эднлә келго гундәгьад бәәсн хаалгьс манд багь биш. Ним йовлмудиг цааранднь тесдж болшго.

Ода, Хальмг АССР-н Деед Советд сунгьгьлгьнд белдвр кегдлж йовх, партин XXI-ч хург укгдж, күч-көлсчнр делгүдән өдән двалгьвр авчәх цагт, цуг олн күч-көлсчнрлә хамдан, культурин халхин көдләчнр, олнд культурн бәәдл-джиргьл делгрүлгч болж, түрүн зергләнд йовцхәх зөвтә, культурин учрежденьс—клубс, библиотекс—цәәлгьврин көдлмшин йоста гидг центрт хуврцхәх зөвтә.

Иркутск ГЭС-т сүл агрегатнь эклдж көдлв

ИРКУТСК. (ТАСС). Сентябрь 20-л, Иркутск ГЭС тосхачнр—сүл, нәәмдгч агрегат көдлмшт орулгьна байр кев. Тегәд ода Иркутск ГЭС проектн күчндән күрч көдлджәнә.

Тосхалтин площадк деер митинг болв.

Митингд орлчачнр, Советск Союзин Коммунистическ партин XXI хургиг укгдж шин социалистическ даалгьвр авб.

Приднепровск ГРЭС-н шин турбогенератор

ПРИДНЕПРОВСК. (ТАСС). Украинд ик болгч—Приднепровск теплоэлектростанц тосхачнрин коллектив көдлмшин шин дилврмуд бәрлжәнә. 100 мингьн киловатт күчтә турбогенераториг тедн болзгаснь арви хонг урд көдлгьнд орулдж өгв.

Харьковск, Кировин нертә турбинн заводт кегдсн шин „ПВК-150“ гидг типта, 150 мингьн киловатт күчтә, арви сән турбогенератор теплоэлектростанцд тәвхд белдврин көдлмш ода делгрүлдж кегджәнә.

Партин XXI-ч хург укгдж дөрлдә делгрүләд, 150 мингьн киловатт күчтә турбиниг йир бачм болзгт—хойр сар дундурт тәвдж дуусад, эклдж көдлгх болдж тосхачнр даалгьвр авцхав.

Төмр хаалгьин шин мөр

МИАСС. (ТАСС). Челябинск областин Южуралтрансстрой трестин хаалгь яслгьна 119-ч поездин коллектив Миасс Учалы хоорнд төмр хаалгь кедж дуусв. Шин хаалгьяр түрүн поезд эклдж йовв.

Эн төмр хаалгь—Башкирин улан мөнүгнә рудаг южно-уральск гол хаалгьур күргдж, Башкирин селәнә эдл-ахун райодас бууля, нань чигн эдлүш зөбх аргь өгчәнә.

Калинина предприятиясин дилвр

Калининск совнархозин предприятиясин коллективс, КПСС-н XXI-ч хург укгдж соцдөрлдәнд орцлдж, йисн сара зурагьан болзгаснь урд, сентябрин 20-д күцәв. Октябрин нег шин күртл 160 башенин кран, 100 гар льномолотилк, 6 сай гар метр ситец боли штапельн кенчр, 90 мингьн метр цемг, шеемг 200 мингьн пар булгьяр гог боли нань чигн олн-зүсн немр изделий гаргьхмн.

Ода, Хальмг АССР-н Деед Советд сунгьгьлгьнд белдвр кегддж йовх, партин XXI-ч хург укгдж, күч-көлсчнр делгүдән өдән даалгьвр авчәх цагт, цуг олн күч-көлсчнрлә хамдан, культурин халхин көдләчнр, олнд культурн бәәдл-джиргьл делгрүлгч болдж түрүн зергләнд йовцхәх зөвтә.

МГУ-д химическ наукин туст шиндлжлгьнә научн көдлмшин кемджән икдүлгдв

Химическ промышленностиг делгрүлгьнә тускар КПСС-н ЦК-н майск Пленумин токтавр гарсна хөдн, М. В. Ломоносовин нертә Московск госуларственн университетд, химическ наукин туст шиндлжлгьнә научн көдлмшин кемджән икдүлгдәд, эн халхар специалистар беллгьн икдүлгдв.

Сургьулин эн джил химическ, физическ боли биологическ факультетт проблемн лабораторс бурдлгәд, тер лабораторст преподавательмүд, аспирантвр боли студентвр полимерин физическ, химиче-

ск боли механическ ончсиг шиндлжлж чадхмн.

1959-1965 джилмүдт МГУ-н делгрлгьн зурагьар, полимерин физик боли химий туслнь даслг студентрин тос, 1957 джилнклә дүнүгцүлхд—нәәнн холван өсхмн, аспирантурнь гурвн холван икдүлгдхмн.

ЗУРГТ: высокомолекулярн боли природн негалтин проблемн лабораторин научн көдләч Н. А. Паагь (дулднь), тавдгч курсин студентвр Виталий Зубон боли Виктория Прикопенко хойрта вакуумн установка тәвджәнә.

Иджл деер шин дилвр

Куйбышевск областин селәнә эдл-ахун көдләчнр бийлән авсн социалистическ даалгьвр дилвртәгьяр күцәгьәд,—зурагьар болхла госуларствд 37 сай пуд буудя орулдж өгх бәәснә орчд 50,1 сай пуд буудя орулдж өгв.

Куйбышевск областин күч-көлсчнр буудя гаргьлгьн болн селәнә эдл-ахун нань чигн эдл-уш гаргьлгьн икдүлгьнд ик дилвр бәрәд, 1958 джилд госуларствд 50 сай пуд буудя хулх болдж авсн социалистическ даалгьврән үзмджтәгьяр күцәснлән, СССР-н Деед Советин Президиумин, 1958 джилин сентябрин 20-д гаргьдсн Указар, Куйбышевск область Ленинә орденәр ачлгдв.

Госуларствд 50 сай пуд буудя хулдлгьяр авсн социалистическ даалгьврән сәәнәр күцәснлнь боли область Ленинә орденәр ачлгдснлнь, Куйбышевск областин селәнә эдл-ахун көдләчнриг, партиин, советск, комсомольск көдләчнриг боли цуг күч-көлсчнриг КПСС-н Центральн Комитет, СССР-н Деед Советин Президиум боли СССР-н Министрмүдин Совет йбрәдж мендлв.

Сентябрин 21-д Куйбышевд, областиг Ленинә орденәр ачлснд нерәдсн, күч-көлсчнрин митинг болв.

Митинг деер КПСС-н Куйбышевск обкомин негдгч сегләтр М. Т. Ефремов босдж уг келв.

Митингд бас КПСС-н Больше Глушицк района сегләтр П. П. Караваяев, Безенчукск района, Ильичин нертә совхозин комбайнер А. И. Мокин, Борск района „Победа“ колхозин ахлч А. И. Егоров, нань чигн улс босдж уг келцхәв.

Куйбышевск областиг ик гидг ачлгьяр ачлснднь парть боли правительствд байрин ик гидг ханлт күргдж, областин промышленностиг боли селәнә эдл-ахуг цааранднь өргджулгьяр өмнән зогсджах төриг областин күч-көлсчнр нертә кевәр күцәх гидж иткүлцхәв.

Митингд орлчачнр ик гидг өргмджтәгьяр, КПСС-н Центральн Комитетд, СССР-н Деед Советин Президиумд боли СССР-н Министрмүдин Советд илгәч йбрәлнн бичг батлдж авб.

(ТАСС).

Партийн төрмүд

Коммунисттерин селвг күцэлгэнэ тускар

Нидн джил болсн тооцана болн суньгьврин хургуудт коммунисттер келсн үгдэн, олдундин партийн көдлмшн яруулхд, произвествин зура болн социалистическ дөрлдэнэ даалгьвр күцэлгэнэ, селэнэ эдл-ахун хот-хол государствд оруудж өглгэнд, эклц партийн болн комсомольск организацисиг гардлгынн өөдлүлхд оньган тэвдж селвг өгчхэсмн.

Балгьсна партийн организацд коммунисттерин селвг гүцэлгэд, олдундин политическ көдлмшн яруулхд, колхозин эдл-ахун зура динлвртэгьвр күцэлгэ теткв. Буудя болн бидг государствд хулдлгьна зурагьан колхоз балгьсна районд түрүнд дуусв.

Колхозмудин болн совхозмудин партийн организацэ эрдн-шишэ болн нань чиги буудян культур тарлгьиг саянар келгэнд болн ик ургьч гаргьдж авлгэнд килмджен тэвчхэв. Ленинэ нертэ колхозин партийн организац, колхоз мални хот белдлгьнэ зурагьан динлвртэгьвр дуусхд колхозникудин чидл - күчинн бүүрдэв. Эн колхоз дамдждж өггэдг Улан туг авб.

Балгьсна колхозмудин болн совхозмудин партийн организацэ, коммунисттерин заавр, тооцана болн суньгьврин хургин шиидвр күцэлгэд, олдундин партийн көдлмшн зөвэр яруулх, ик чинртэ эдл-ахугьин төр күцэлгьиг теткчхэв.

КПСС-н Элст балгьсна комитет болн балгьсна күцэгч комитет балгьсна партконференцн шиидвр, делегатириин селвг күцэлгэ, төрсн газрун ирджэх хальмг амтсиг көдлмшэр болн баях баярар теткчхэв. Сентябрьн I шинд 670 өрк-бүл хальмгуд колхозмуд,

совхозмуд болн балгьсна предприятет көдлмшт орулгдв. Эн джил балгьснд 210 гер бэргдсн, 413 гериг тосхад дуусдж йовна.

КПСС-н балгьсна комитет, эклц партийн организациг гардлгьан яруулх. Эклц партийн организацисн сеглэтрмүд дунд хальмг улс элвгдэв. Ода болхла 54 сеглэтрмүд дунд 25 хальмг улс йовна. Партийн организацд нургьлдж дарани партийн хургууд болн партбюро цагларн хурагддг болв.

КПСС-н балгьсна комитетин бюро, партийн-политическ болн бүүрдэмджин көдлмшин тускар Сталинэ нертэ болн Ленинэ нертэ колхозмудин эклц партийн организацисн, «Страна Советов» колхозин партгруппоргин тооца соньсв, комсомолд партийн гардвр өглгьнэ тускар «Победа» колхозин партийн организацин доклад күүндврт тэвб.

1957-58 джилмүдт партийн организацисн сеглэтрмүдин семинар 5 дакджд болв. Комбайнермүдин болн селэнэ эдл-ахун көдлмшин өмн нүүрт йовх улсин совещань болв. шофермүдин, тосхачирин болн интеллигенцин хург кедв.

Болв, эклц партийн организацэ болн балгьсна партийн комитет көдлмштэн баях дутундиг ода чиги күтцдн уурулад уга, партийн хургудин болн конференцн шиидврмүд цугтан күцэлгэд уга.

Сентябрин 15-с авн эклц партийн организацэ тооцана болн суньгьврин хургууд болджд йовх, балгьсна III партконференц болхд белдвр делгрджэх цагт, партийн дотрдундин көдлмш яерджд баянэ, коммунисттерин шунмгьань өөдлджэнэ. Тегэд тоодана болн суньгьврин хургудин, балгьсна партконференцн шиидврн гүцэлхд ик таал учрджана.

И. МАСЛОВ,

КПСС-н балгьсна комитетин инструктор.

Эврэнн чидлэр

Целинн района «Целинный» совхозин хойрдгч ферм амтн баядг гермүдэр дегд түрү. Ферм деерн клуб бас уга. Көдлмшчир көдлмшинн хөөн цуглшрад дегтр, газет умшдг, кино халдг аргь уга.

Эн джил селэнэ эдл-ахун көдлмш гоньгрүлчкэд, фермин заведующ Г. М. Поляков ферминн көдлмшчирэн цуглуудж авад, иигджд зөвшөлв:

— Ферм деер амтн баядг гермүд болн клуб уга болад йир түрү болад баянэ. Манд күн ирджд кеджд өгшг. Йовдсн улс наямадлхлэ, гер болгьн хойр холван үнтэ болджд тусхмн. Кемр бидн, көдлмшинн заагур, эврэнн чидлэр тосхлтин көдлмшт орлсн болхла ик сан болх билэ.

Фермин көдлмшчир цугьар ахлачин селвгт орад, ферм деерэн амтн-баях арви гер болн клуб тосхх болджд шиидчхэв.

Эн сарин 14-д, амрдг өдр, фермин 30 гар көдлмшчир, тедилэ хамдан совхозин директор П. И. Белевцев, совхозин парторганизацин сеглэтр Т. Л. Салыков гермүдин ул тавх нүкдинь гарч малтцхав. Эн өдр зургьан герин ул тавх нүкд белдчкэд, 40 кубометр хад чолу эн нүкдт эди хайдчав.

— Хойр воскресник кегьэд, арви герин улинь белдчквдн, — гиджд фермин заведующ йр Поляков келнэ.

Бас иигджд эврэнн чидлэрн, совхозин фермсэр болн централн усадьбсар тосхлтин көдлмш делгрүлчхэ гисн дуудвр цуг района совхозмудин көдлмшчирүр эн совхозин көдлмшчир эврэнн хург деер авб.

ДЖИМБИН Ярослав.

Хальмг театр бүүрдв

РСФСР-н Министрмудин Советин токтаврас иштэ, күч-көлсчирин депутаттерин таньгьчин Советин күцэгч комитет сентябрин 12-т, эврэнн шиидврэр, эн сарин 15-с авн Хальмг государствн драматическ театриг хару өмнк кевэрн бүүрдэв.

Театрин дирекц сентябрин 19-с авн эврэнн көдлмшэн эклчкв.

Театрин артисттер болджд урднэ Аадрихэ искусствин техникум болн Москва балгьснд Луначарскин нертэ театралн институт чилсэн улс хару ордж көдлхн.

Театрин көдлмшн болн шгати өмнкэсн тату большго. Хальмг таньгьчин күцэгч комитет театрг гиджд ик гер гаргьджд өгв. Эндр өдр театрг гаргьджд өгсн гериг балгьсна тосхлтин инженермүд театрин кев-янз гаргьджд зурагьинь зурджд, джил чилгэ эдлгьнд өгхэр гүджджэнэ.

Театр токглгьн — мана хальмг амтнэ культурин белгд бас нег ойтча өргмджд болхн лавта.

Х. МИХАЙЛОВ.

Акмолинск область. Новоселовск совхозин тракторн, полеводческ бригадсар цугьарагьарн боевой листовке болн «На крюк» гилд шог газет гаргьгдн. Эрсин бэрг — көдлмшинн нүүрлгч ламшат, саянар көдлгч улсин тускар, баях дутундин тускар бичгднэ. ЗУРГТ: Совхозин 2-ч бригадт шин гарсн «На крюк» гилд газетин өөр.

Селэнэ клубд

Обильнск сельск библиотект политическ, селэнэ эдл-ахун, художественн литературмудин долан миньгьн шаху дегтрмүд баянэ. Энүнэс 380 күн дегтрмүд авч умшцхана. Эдн Обильное селэнэ интеллигенттер, сургьульчир болн «Путь Ленина» сельхозартелин колхозникуд.

Тракторист Кошелев, украин Манджиев В. болн Евсеев И., хөбчир Воронцов И., Жолобов М., Абушнев, В., саальчир Тараненко М., Кутыгина М., Сергеев А., болн нань чиги көдлчир эн библиотекас дегтр авч умшцхана.

Библиотекин умшлгьна залнь саянар кеерүлгджд. Энүнэ эрст, КПСС-н XXI-ч хургиг болн 1958 джилин октябрин 19-д Хальмг республикин Дээд Совет суньгьлгьна бдирг, ик динлвртэ кевэр тосхмн гисн, селэнэ күч-көлсчирг дууддждж дуудврмүдга, кеерүлэд бичсн лозунгс болн плакатс өлгэтэ баяххэнэ. Библиотекин бичгүд болгьн ВЛКСМ-н 40-ч джилин

болн Алдр Октябрин 41-ч джилин ббнд нерэдгдсн дегтрмүдин гаяхулар дуурнэ. «Агитатормудин стол» бүүрдгдсн баянэ. Эн стол деер «Хальмг АССР-н Дээд Совет суньгьлгьна цаг зуурин поюжен» болн суньгьлгьна өмн агитатормудт кергтэ литературмуд, нань чиги материалмуд баянэ. Библиотекин заведующ йр Евсеева библиотекин үзмдгтга газрг «Алдр Ленин», «Колхозин нуурт йовгч улс», «Уган өгвч — герүган бир», «Колхозин газрин агьу цецкдлжэнэ» гилд, нань чиги фотомонтажмуд эврэнн гадеграр кеджд өлгв.

Библиотекинн көдлмш яруулхд йр Евсеева чидлэн нөбхш. Эн заведующиг, маллин фермсэр болн бригадсар оч йовхинь өдр болгьн гилтэ үзджд болхмн. Энүнд эн умшчкск дегтрмүдинн цуглуудж авад, шин, умшад уга дегтрмүд авч ирдд, хөбчир, малчирт өгч, редколлегс эрсин газетс болн боевой листокс гаргьхднэ дөн болна.

Ганцхи сентябрь сард 1162 дегтр тугаджд өгэд, 16 боевой листок гаргьад, олдн зүсн темэр 20 күүндвр эн кев.

Өлгэ цагт библиотекин актив, сентябрин 28-д болх умшлгьна конференцд, «Повесть о сыне» гилд Кошевойн дегтрэс, умшачирт цаялгьлж өгхир белдвр кеджджхэнэ.

Обильное сельск библиотек — эргндк селэнэ эдл-ахун көдлчирин, хөбчирин, малчирин культурн-просветительн көдлмш яруулгьна гол центр болджд тоолгднэ.

И. НОВОСЕЛЬЦЕВ

ШИН ДЕКТРМҮДИН ТУСКАР

Д. Петровин (Бирюкин) шин роман

Ростовск бичэн Дмитрий Петров (Бирюк) тенгьин хазгудин туск тууджлгч романимудин авторн болджд, олдн умшачир дунд ики кезэнэс нааран темдгтэ. Хөрн тави джил хооран эн бичэчин «На Хопре» гидг түрүн дектрин барлгджд гарсн. Ик дутундта болвчн, кесг умшачирин оньг авсн эн произвезденьдэн, багь наста автор йосн чик, ончта үэлтэ кев-янз үзүлдж, хазг улсин баядл-джиргьлиг дегд саянар меддг күн болджд бийэн үзүлв.

Дарук джилмүдтн Д. Петровин (Бирюкин) олдн джилэ көдлмшинн ашнь болджд «Кондрат Булагин». «Сын донских казаков» гидг шин ик произвезденьс болн «Сказание о казаках» гидг трилогис гарч ирв. Эн дектрмүдэс зөвэр ик чинртэ гисн — «Сказание о казаках» гидг, эпическ произвезденьд, йисн зуудгч джилмүдэс авн эклэд тави джилин эргц шахуд тенгьин хазгудин джиргьлин тускар өргэр бичгджджэнэ.

Одахн Ростовин дектр гаргьдг издательств Д. Петровин (Бирюкин) «Юг в огне» гидг шин роман барлдж гар-

гьв. Эн ик олдн зурата произвезденьд Тенгь гол деер болсн кезэд чиги мартгдшго, гражданск даянэ тууджлгч үүлдврмүдин тускар келгджджэнэ. Эн дектр йир сенрэр умшгднэ, үүнэ кесг халхснь гал асн кесг джилмүдиг мандлууджд үзүлэд. Советин йос токталгьна баатр цагин селгэг, Ленинэ үкл уга идеян динлврн төлө амэн арвлл уга, баатр кевэр ноолджд йовсн революцин эгл салдсмудин тускар илэр, иткүлдж бичгджджэнэ.

Гражданск даянэ тускар кесг олдн дектрмүд умшачир меднэ. Тедн дунд «Тихий Дон» гидг туургсн произвездень бас баянэ. М. А. Шолоховин урн гарар бичгдсн энг-зах уга тенгьин теетг болсн революцин догшн даяалднэ туск, юонла чиги дүнцүлгд болшго зургуд, хөрн тави джилин эргид мана толгьагьас гархш. Цуг нарт делкэд өврджд болсн эн берк художественн зөбр. М. А. Шолоховин хөбн, тенгьин голд болсн гражданск даянэ туск төрүр хару эргджд бичхэр седсн нег цөөкн бичачирг үнэртань аялгьджд зована — тегэд эн торүр хару эргэд керг бая-

хий аль угай? — гихлэ, иигджд келснд бичэ өөлтхэ.

«Юг в огне» болн М. А. Шолоховин классическ произвездень хойриг дүнцүлх уханас бидн ода чиги холвдн. Болв Тенгьин гол деер болсн гражданск даянэ йовдлмудин тускар нань бичгд юмн үлдсн уга — гиджд сансн зарм литературмудин халдч хадждгьр болджджынн, Д. Петровин (Бирюкин) шин роман, алигьтрджд болшгогьар, иткүлдж медулджджэнэ.

Күүтрмүдин болн станицсин мөнхк насни баяддиг аврлт угагьар күүчджд хамхлдж, улм-улм чаньгьрджд зүткджд йовх үүлдврмүдин урсхулд эн дектрин умшачир түрүн халхаснь авн хутхлджд орна. Революцин гал цаклгьнн шүрүнд, хуучна, йосн биш, баялгьнэ кев-янз хольвэрв. Д. Петров (Бирюк) тенгьг хазгудин классов аньгрлгьиг хурц тодрхгьар үзүлэд. Арэсан көдлмшч болн крестьян улсин революциг дөнүнджджх угатя күч-көлсч хазгудин өмнэс байн хазгудин кедждж догшн ноолдана уньг-утхин тууджиг чикднэ үзүлджэнэ.

1917 джилин түрүн февральск революц болсн заньг Дурновск станицд күрв-угай гилгьнлэ, станицн площадь деер, хоорндан ноолджджх хо-

Эрдни-шишан ургъц хуралгънд доньган кургъцхав

Ленинск поселкин дундин сургъульчир шунмгъа саянар шунмгъа сургъульчир „Ленинскый“ совхозин 1-ч фермин газрт эрдни-шишан ургъц хуралгънд доньган кургъцхав. Эн бдр этн 210 центнер эр-ни-шишан буудя цугъулдж бгцхав.

Эт кбдлмшт Кекеев Борис, Булхукова Д., Лищенко Д., болн нань чигн 7-ч классин

сургъульчир шунмгъа саянар кбдлцхав Эдниг багшир Белоу ова Н. болн Нафедова Т. гарддж кблгв.

Совхозин таяи хуралгънт нбкд болн сургъульчирг, совхозин директор ур Зыговский болн парторганизацин сеглагт ур Эгенов ханлган бргцхав.

Д. БАСАНГОВ.

Джилдэн 32 миньгън тонн нимд темс огна

Серпхозк рйон „Большевик“ гидг совхоз — Московск областгьл темс тардг ик гисн эдл-ахусин негнь. Эн совхоз джит ирвас улм-ули ик темс ургъадж авад, куч-кблснэ производительностиг ббдлулдж, продукц гаргългънд эдл-гдг мбньгиг багърулад, уннь кимдрулх тбриг саянар кучаджана. Агротехникин нуурлгч дэмшлг олзлад, темс асрлгънд механизаци икар орцулсн учрар, сн аш кучгав.

1957 джил 800 гектар газрин агъуд 32 миньгън тонн темс ургъалж авгдла. Гектар ботгън 400 центнер ургъц бгв, совхоз нургълдж хавст тарна, тернь эрг болдгнь — гектар болгънас 624 центнер, ога болдгнь гектар болгънас 742 центнер ургъц бгв. Нег центнер

темс ургъцнн дкп кбдлмшт кууна холрхн чан кбдлмшт кегав. Темс ургългънд кбдлсн кун болгън, урдж джилклин дуньцулхд, 400 шаху центнер темс икар ургъав. Зургъан джит ур баясир болхла 800 центнер икар ургъав.

Нег килограмм темсна уннь 13,3 деншг, ортгж болг хавсгнь болхла — 5 деншг болдж тусв.

Ниди джит цуг бийнь темснас орсн орунь 9 сай гар арелнь болдж тусв.

Эт джил темсна культур 871 гектар баяр эдлжана. Ога совхоз эрг болдг хавсгнэ, болдцгин ургъцан хураджана, свекл болн мозковь хурагън бас эклчкв. Москвагъур бдр болгън 150 шаху тонн ббдницг, агъурдг, помидор, нань

чигн темсн йовулдн.

ЗУРГГ: зун бийкнь — тракторисг В. Д. Изанов „ДДП-30С“ гидг аппаратар хавст услджана.

Совхозд хур орулдг „ДДА-ГООМ“ гидг аппарате баянэ, энунэ джизрнь брглэн 120 метр, холд ус хагъад хур орулдг „ДДП-30С“ гидг аппарате бис баянэ. Аппарат болгънд не хя кун кбллад, бдргач 20 гектар услдж чадна. Темс услдг усиг могопмпс болн усчдг насосн станс Ока голас болн Долгое гидг нуурас устэрин каналмудар хадж орулна.

Барун бийкнь — дзалгъван 200 процент кучдг А. Д. Мигютина звено свекл эклдж хураджана.

Хар газрт амтн бааршджанэ

Эт джил Черноземельск района совхозм удар болн МЖС-р 408 хальмг брк-бул нуудж ирэн, баярца. Нуудж ирэн хальмгудас 1145 кун кбдлмшар теткглв Теднас 140 кун тосхлтин халхар кбдлжана.

„Черноземельский“ совхоздах холбч болдж ур Зулаев, Мукебенев, Улюмджиев болн нань чигн улс, холбдн увлар хургълулад, зун хон болгънас 120-130 хургъ авд, нег чигн гару угагъар бскав.

5-ч километр, Черноземельск МЖС баях газрт — цин уульнцс гарв. Эт 18-н у. сарул гед доньгадг зогсджана. МЖС-н директор ур Еременко болн парторганизацин сеглагт ур Босхмджиев бийсдан гермуд барх амтсг сан доньтусан кургъцхав.

Тосхлтин бригадиг ур Элзегиев толгъалджанэ. Эднэ кесн кбдлмшнь йир узмджгэ, чинрлэ. Наадк райодин тосхачнр эднэ дамшлгас даслж меддж авх керггэ.

Олна малд хот белдджх Артезианск МЖС-н механизатормуд болн кбдлмшчнр, малчирас ард улдж йовхш. Эн МЖС-н механизатормуд бсв хадлгъна, хурагъна бдрэ кемджгъан 130-150 процент кучаджав. МЖС-н Тракторн бригаде (бригадирмуднь уурмуд Боваев, Милоков болн Алучиев) олна малд хойр дунд курх хот белддж авхин шунмгъа кевар кбдлцхав.

Эднэ барсн гермуд сан болн саяхн, барсн герин уннь болхла 10 миньгън арелньгас давхш.

Болв, тосхлтин кбдлмш сан болдг болвчн, дугу-дундс дала баянэ. Улгурлхд, Артезианск МЖС-н централнь усальб деер 25 гер тосхгдджана, эн гермучиг ик эрт дуусад, амтн ордж одх билэ, болв молн уга болсн учрар, эн гермуд дуусгдлжамн уга. Эн гермудиг дуусхд 73 кубометр молн керггдджанэ.

Тбрски газрун нуудж ирсн хальмгуд совхозмудин болн МЖС-н эдл-ахун кбдлмшт шунмгъагъар орлца йовж, бийсдан гермуд тургар тоехдж авчакхана.

Келхд, района центр деер 50-60 гер тосхгдв. Районас

Бийсдан гермуд барджх улсг района кучагч комитет шишлнь донь-тусан курдж, барджх геомудиг кинтрлг дуусдж, амтн ордгин аргъинь хаах керггэ.

М. ХАРЦХАЕВ.

Э л с т с а а х р д ж а н а

Хальмг АССР ч Деед Совет суньгългъна болн Алдр Октябрьск социалистическ революцин 41-ч джилин ббн ббрдж йовх учрар, сентябрин 20-с авн, октябрин 20-н куртл сара кбдлмш кехар темдслгден КПСС-н таньгъчин комитетин болн таньгъчин кучагч комитетин токтавиг, Элсг балгъс ясурулгъна конторин кбдлчнр саянар доньнджацхана.

Одгэ цагт Элсг балгъсна кесг уульнцс асфальтар буржддж тооснась цеврлгдджанэ.

Этсг билгъан ясурулдж саян хруллгънд, балгъс ясурулгъна конторин асфальт келг кбдлчнр Ленинэ нертэ ульнцс авн аэропорт куртл — 1500 квадратн метр, Зуна кинотеатр эргндк, дакад энунэс эклад, шин баярлх Зелен кинотеатр куртл, Комсомольск уульнциг асфальтироватъ кегъад, Ленинэ уульнцас, Зуна кинотеатр куртл бетонн дбрэ кех болдж уган бгцхав.

Балгъс ясурулгъна конторин

кбдлчнр сара кбдлмш келгъч бдрмуд „Пирк дружба“ болн Эисг гидг го-тинцин эргнд далан миньгън мод тархмн. Ленинэ болн Лермонтовин нертэ уульнцс, балгъсна школмуд болн колхозмуд эргндк кесг уульнцсар скульптурмуд тавгддж кеерулхмн.

Эн кбдлмшан болзггнь дуусхд, балгъс ясурулгъна конторин кбдлчнр чидлан нблго кбдлжакхана.

М. БОЛЫНОВ.

йр позицд зогсджах хазгуд хурдж ирв. Нег хаджуднь — станичн атаман, хуучна баадл татдг хазг офицермуд, станичн баячуд цуглрдж зогсдж. Станичн хазгудин ббн «негл ббрхн күүгъан оршачкад ирсн мет», гундлта толгъагъан доргиан кедж эйрад, атаман Попов зогсджана.

— Узгдэд, соньсгдэд уга юмн болдж одв, — гидж Романовин хату йосн хольврсна тускар, гундлтагъар атаман заньглв.

Омнэсь сбрдж зогсджах лагерьтнь — куч-кблсч хазгудин тблэ ноолдджах, революционн ухан-седклтэ фронтд йовх хазгуд, олн зусн уха зүүджэсь улс-кевтан илдв. Ноолдан улм чаньгърад, кевянэнь илдэд ирв. Терүг зогсдг чидэ торүц уга.

Д. Петровин (Бирюкин) шин романа дакад нег чик болн збвшаргч халхнь уунд ирдж бийан медүлджанэ. Зарм гүн чинр уга произведень-сд, уулдврт орлцджах улснь эртэсьн белдчксн схемсар орм-ормдан тавата баяцхана.

«Юг в огне» гидг романд болхла, нег-негнэнь омнэс сбрдж зогсджах улс — бат-чинирг хазг Ермаков, Прохор болн Константин ах-дү хойр, азовск байн, загъсна промышленник Бакшина күүкд, Марина болн

Вера эгч-дү хойр цуг эдн хоорнд догши ноолдан заяни болдж умшачнрт медгднэ.

Эврэиннь героймудан алдр Октябрьск революцин зальд батрулад, кесг ик түрү йовдлмудла, олн зусн позицд зогсджах улсца харгъулад, сүркэ хату болн догши цагин баадлг эргүлдж манд автор медүлнэ. Шин джиргълин тблэ кегдджакх олн-амтнэ ноолдана кучл мет, Прохор Ермаков бийнь, тедү чигэ арүн-цевр. Олн-амтиг болн революциг дархар седг «цагъан санан-седвр» мет. белогвардеец, карьерист Константин Ермаковин баадл, халахд, ца-цаагъан джигшүртэ.

Октябрин хббн, революцин кесг хортдуд Тень ордж зулад, Ростовд болн Новочеркассад сүүрлад, газадин ордудин интервентэс донь авч, Москвагъур дэврлгъ кехар седжэсьн ил. Контрреволюционн бандин улнь омкрдж тарджахинь, цагъачудин толгъачнр Калединиг болн Красновиг, Корнилович болн Деникиниг хулдин улснин медүлдж, американц Брейнардла адл, газадин ордудин хар саната улсин оньгар зүтклгъиг «Юг в огне» гидг романа автор дегэд саянар умшачнрт медүлнэ. Омкрдж тарджах хуучн йосн эркин биш холь-

врх гидж эврэиннь ухагъан кучнэс бичач келджакхмн уга. болв умшачнриг эн уханур, медмджан угагъар кбтлад эн авч ирнэ: юнъгад гихлэ, хуучна йосиг, хуучна баадлг харедж ноолдджахнь, церг уга генералмуд, кбдлмшчнр уга фабрикантир, крестьянмуд уга помещикүд, кезанэгъэ а м д бийсьн үксн күүнэ баадл гарсн, Понятовский ноин эс гидж Розалион-Сошальский дворянин — аристократсин баадл-тэ тинм улс.

Революцин эклц ноолдачнр — Прохор Ермаковд, Виктор Волковд, Сазон Меркуловд, Надяд Маринд, буугъан гартан авч Ленинэ партин ардас, олн-амтнэ динлврин тблэ збргтэгъар, сүл күртлнь йовсн улст цугтаднь — умшачнрин седкл зүркнь тусна. Эднэ баадл-джиргълд умшачнр тасрхан уга оньган огч халацхана, эднэ динлврмүдтнь байрлдж, дугу-дунднь гунднэ. Эн дектрин героймуд ноолдана галд чаньгърад, улм збрг болн уха дасдж, бсцхана. Эгл даяч Прохор Ермаков Негдгч мбртэ цергин дивизмүдин негнэнь комиссар болдж гарна.

Эн тиигтлэн, джиргълин лавта унн иткмдэнь биший? Эн тоот цугъар, тууджлгч эн произведеньд баях болад, ав-

торин неринь күндлүлдж бскаджанэ. Лавта унн йовдлмуд дектр умшачнрин соньмслгъинь улм ббдлүлнэ.

Негдгч мбртэ церг токталгъна тууджин тускар, түүнэ цагъачудла кесн галзу даялдана тускар «Юг в огне» гидг дектрин кесг халхнь чикар келджанэ.

Советск йосна динлврин тблэ кегден Коммунистическ партин гардгч залврт ик орм оггдджанэ. Хортна тылд баасн большевистск подполье, энъгин коммунистнрин залузбормг болн арүн-цевр йовдлмуд тодрхагъар үзүлгдджанэ.

Улан Цергин туурген, полководчнр — Климент Ефремович Ворошиловин, Семен Михайлович Буденнэ, збормг командирмуд Тимошенко, Городовиковин, Щаденкон, Алеко Дундичин кев-янэс толгддж толгъад үлднэ.

Олн-амтнэ джиргълин тблэ аман бгсн, тенъгин улан хазгудин збормг гардачнр Федор Подтелков болн Михаил Кривошлыков хойрин тускар, негл эдн амдрад босдж ирсн кевтагъар келгдджакх эн дектрин халхс, умшачнрин зүркниг уймүлдж дольглулна.

«Юг в огне» гидг эн сенр роман, мел дугу-дунд уга биш болдж, маниг гундаджа-

на. Эн роман зарм газрарн адгъмтагъар бичгдсн ормнь үзгднэ. Тегэд чигн, онц-онц йовдлмуднь санмсер уга, произведенэ гол хаалгълань залгълдан уга болдж медгднэ.

Эндү, уннэ дүрсн уга йовдлмуд бас харгъна. Улгүрлхд, 195-ч халхд Прохор Константининг винтовкар хана. Кемр бичачиг иткхлэ, теднэ хоорнд, «гурвн, эс гидж нам түүнэс чигн даву дууна» газр баадж. Тер бийнь, Константина гарань алдл уга хагъад тусхл, гурвн дууна газр Прохорт саалтг болхш. Цуг чидлан хурасн бийнь умшачнрт энүг иткхд ик түрү болхмн.

Эн романа келнь сан. Болн дектрин редактор А. Браиловскийн сулхн кбдлмш, умшачнрин неквринь теткдж чадшго.

Д. Петровин (Бирюкин) шин произведень сан, тааста дектр болдж гарч. Гражданск даянэ джилмүдин темдгтэ, кезэ чигн билрш уга зургудиг шинэс босхдж үзүлад, революцин түрүн салдсмудин залузбормг, баатр йовдлмудин тускар бичач зүрк авлм произведень бгв, олн сай умшачнр дунд, тер дотр багъчуд дунд эн дектрин медрлин болн сургъмджин чинрнь берк ик болхнь лавта.

М. АНДРИАСОВ.

Китдас уга болтн!

Америкийн империалистур олон-амтн Китдин омнаас зад татджах йовдлин цуг советск улс бурушадж, энүгэн ууртха гидж некджана.

Шидр бурушагч митинг таньгчин селана эдл-ахун управлен коллективд болв. Уг авсн улс, американцир ичр-ан барсинь, эвранны үни седкласн илдкдж, ахрар келц-хав. Болв келсн үг болгын шүрүт болн дааврта.

Управлен начальникийн дарук үр Лиджанов — зурган зун сай Китдин олон-амтн эвранны аамшг уга баялгын харсх ноолданд ганц бишинь, американцир медтха. Эднл

хамдан советск союзин болн социалистическ ори-нутгудин олон-амтн баяхнь лавта, — гидж келв.

Инженер А. Берденов — бидн, советск олон-амтн мана нинь Китд улсин аамшгын үни седклари ховацдж, зад татджах американцирт Китдин газр уснас уга болтн гидж герчлджанавдн, юнъгад гихлэ, теднэ аамшг йилгэл уга мана аамшг—гидж эн келв. Эн тоотинь цуг коллектив үни седкласн доньнв.

Митингд хурсн улс туслын шиндвр авб.

С. НИЧКИЛЬДЕЕВ.

Олна малд үвлзнь белдлгын чанъгъахмн

Ода мал өсклгн халхд хамгн даалгврта цаг—малин үвлзнь белдлгн цаг ирв. Мал өсклгн зура күүцэлгн, үвлэр болн эрт-хаврар хөд хургьдулгн, малин шим-шүүс икдүүлгн—мал үвлзүл-лгнлэ залгьдгата бишинь. Таргн-цадхлыгар үвлэс гарсн хөд сэн төл, ик ноос өгд-гиг олон меднэ.

Тегэд республикийн колхоз-мудар болн совхозмудар олна малд дулан баяр болн хот белдлгн—өдгэ цагт ик гидчиртэ төр болдж гарчана. Болв малин үвлзнь белдлгн көдлмш республикийн кесг рай-одар зөвэр татугьгар кегддж йовна.

Эн джилд Приютненск районд 182 миньг гар хон, 8 миньгн 400 гар бод мал үвлзх зөвтэ. Колхозин малин төлэ 38 миньгн 698 тонн өвсн белдгдв, эс гидж батлгдсн зуран 91.6 процентнь бел кегддж. Дакад 44 миньгн 593 тонн силос даргдсн баянэ.

4-ч болн 107-ч номертэ совхозмудар болн Кировин нертэ колхозд белдгдсн өвснэ то авлгнэ көдлмш төгсэд уга баянэ. Болв района гардачирин тоогьгар болхла, олна малд хойр джилдэн күүрх хот белддж.

Кировин нертэ болн «Дружба» колхозмуд Хар газрин идгт малин баяр болн хот белдлгн татугьгар кеджана. Эн колхозмудин гардачир Хар газрин идгт үвлзх малд, кедү өвсн болн кедү хаша-хаац кергтэгийн меддж авад уга. Ки-

ровин нертэ колхозд ода бийн кошар болн хөөчирин гер кегдэд уга. «Дружба» колхозд болхла, 28 кошар, хөөчирин 24 гер ясгад, кошармуднь цевр-лгдэд, хөөчирин гермудин өөр аргсн белдгдсн баянэ.

4-ч номертэ совхоз (директорнь үр Киселев) тосхлтин модн уга гигьад малин хаша-хаац, хөөчирин гермуд үвлд белдджэхш. Совхозин гардвр зулг сентябрин эклцэр тосхлтин бригад бүрдэдж үвлд белдлгнэ көдлмшэн эклсн. Района колхозмудар болн совхозмудар баярн газрин тосхлтин материал — кирпич, хулс белдлгн, дулан хашан эрс кехд солоом шахадж тук келгн муугьгар бүрдгдсн баянэ.

Увл өргн дор ирв. Болв, Приютненск района колхоз-муд болн совхозмуд, сэн цаг олзлдж, олна малдан дулан хаша-хаац, үвлин баярндн элвг хот белдлгнэ көдлмшиг чанъгаддж, түргэр бүрдэдж йовхш.

Кошармуд болн дулан хаша үвлд белдлгн, малин баярн үр өвс зөблгн, түрүн болдж малчирин төлэ сэн баядл-джиргьл бүрдэлгн — партийн болн советск органсин, селанэ эдл-ахун гардачирин гол оньгт баях зөвтэ. Олна малд дулан, элвг хотта үвлзнь белдхн төлэ кергтэ тоотинь цуг-тагийн темдгдж кедж күүцэ-дж авх кергтэ.

Б. БОЛДЫРЕВ.

Усн күүртхш

Каспийск района, Рыжков селанд нуудж ирсн улс ахр цагин эргид бийстэн гермуд баяр, шин уулынц гаргьв. Дакад цаарандн чигн тосхлтин көдлмш зогсдхамн уга.

Болв бийстэн гермуд баяр-джэх улс усар теткдджамн уга. Амтн уулг усиг машигь-ар зөбдж авч ирнэ. Тер усн цугьарандн күүртхш. Юнъгад гихлэ, уулг, хот-хол келд

усиг негхн машигьар зөбнэ. Тер учрар зарм амтн усн уга үлдцхэнэ.

Каспийск района күүдгч комитетин ахлач үр Андраев, «2-я пятилетка» колхозин ахлач үр Подкопаев хойр Рыжков селанд баях амтиг уулг усар күүцдн теткхд оньган бгх зөвтэ.

Т. МУЧАЕВ.

Китдин Олон-амтнэ Республикд Шанхайн ар захл баях «Пионер» № 2 гилг селанэ эдл-ахун произвездл, газрин болн удобренэ химическ анализ келгнэ станц бүрдгдв. Кооперативин «лед газр хагьалж эдлгнэ» нүүрлгч ламшлт олзлнэ. Станцин көдлчир кооперативин газрин карт кеджана.

ЗУРГТ: станцин көдлчир, кооперативин медтэ члелтэ хамдан газрин карт халлджана.

Буру йовдлмудиг уурулхмн

ПЕКИН. (ТАСС). Синьхуа агентствин заныглгьгар болхла, сентябрин 21-д американск даянэ гурвн керм онц онц цагла Фузьянь провинцин усна көвэл. Китдин мелжэн усар орцхав. КНР-н газадин керг-төрин министрествин элчигидж герчлдж: Американск леермчнр, Китдин олон-амтнэ кесг дакдж сөргдж келсэр болн китайск-американск элчирин хоорнд болджах күүвдлрэр керг кел уга, Китдин туст буру йовдл-муд гаргьдган цаарандн керг-тэ баяхана. Ийм учрар Китдин правительств эднд йисдгч сөргдж келлгян келжана.

Ливана баядл хурцдлгн

БЕИРУТ. (ТАСС). Ливана дотр-дундин баядл суулин пэгт шинэс хурцлж олв. Ливанск фаландистнр, «Келн амтн социальн парти» члел болн талдан чигн реакционн улс, ори-нутгин чинвртэ баядлгигьад болв чигн чанъгьрул-хар седлэд баяхана, тегэд энүгэрн, шин сунъгьгдсн президент Шехабин омн баях төрмуд хагьлгдхд, нег үлү американск пергиг Ливанас гаргьхн туст эдн харш бол-джахана.

Ливана олон-амтн дунд шууга татхин төлэ, реакционн улс суулин цагт зертэ-зевтэ дэврлгн чанъгацхав. Фаландистнр болн «Келн амтн социальн парти» члел, сэрүл баяр татгч улсла харгьлгь бурдлгьхав.

Реакционн чидлмуд, президент Шехабинг шахад, бийс-дэн тааста шин правительств бурдлгьхэр седлгьхана.

Тайваньд США даянэ белдврмуд кеджана

НЬЮ-ЙОРК (ТАСС). «Нью-Йорк таймс» газетин корреспондент Тайбэгьсэ (Тайвань), Тайваньд Соединенн штатс даянэ белдврмуд келгн бола баяхн тускар заныглджана. Эн районд америкийн зертэ-зевтэ чидлин командованиг дор ормдн негдуллгнэ тускар, США-н штабсин начальнику-дин негдсн багин заврар эш-лвр кедж корреспондент иигдж бичлжана: «Ода Тайвань рай-онд баясн агь-ик кучтэ амери-канск зертэ-зевтэ чидлмуд, Тайбэйл шин негдлж бүрдсн оперативн командованэ гарт өггдв, эннь даянд кучилан бел-длгн баядл болж гарчак баядлгэ».

Тайванэ районд американск зертэ-зевтэ чидлин командо-ваньс, оньгларулгдлгн, Пирл-Харборд баях Номгн далан штабин командовантэ, США-н шишлнь даянэ китайск округ бүрлггн болдж гарчак «бая-длтэ», — гидж корреспондент цаарандн бичлжана.

Америкийн шин командовань, «зуг ганцхн США-д баях, юм-ни айта гидг атомн зертэ-зев-тэйдн. Тайваньд ирджэх шин самолетсар болн залгдлг сна-рядсар, энунэ зертэ-зевтэ чи-длин кучн тасрлан угагьгар бсэд баянэ» — гидж «Нью-Йорк таймсн» заныглгнл темдл-гдлжана.

США-н даянэ аялиг Англин олон амтн доньниго

ЛОНДОН. (ТАСС). Китдин Олон-амтнэ Республикийн усна көвэд америкийн даярхачирин татджах уулиг англин общест-венность гемшаджана. Энун-лэ хамдан, Хол Востокд аме-риканцир гаргьдгах уулэс англин правительств хол бая-хэ гиджэх некврин дун олон дундас соньсглад баянэ. «Кот-тингемен нилдсн консульта-тивн комитетд» балгсна зарм партийн болн профсоюзн ор-ганизацс орна, энунэ шидр барлсн герчлгьнд, Хол Вос-токд кедлжэх американск буру-бусхлиг англин олон амтн доньниго гидж келгдлжана. Хол Восток-н баяллин тус-кар куундвр кехин төлэ цаг тудалго парламент хурахиг

консультативн комитет некв. Хайсе (графств Миллсеко) балгснэ электрикудин проф-союзин отделень, шулуьгар парламент хурахиг некгч резолюц авб. КНР ООИ-д эвр-аннь орман эзлх зөвтэ, — гидж резолюцин автормуд темдлгдлжана.

Юнн Уэльсин нег ик шах-тин көдлмшчир, Хол Восток-кин даянэ уулд англин прави-тельств бичэ орлицха гидж неклжлгьхана. Соединенн Штатс Китдт белдлжэх даяг доньхнн төлэ олзлгдх болхла, бидн нүүрс гаргьшговн гидж горнякүд герчлджлгьхана.

Редактор Д. М. МУКЕБЕНОВ.

1958 джилд газетст болн журналмудт күн болг-на бичдлгн 1958 джил октябрин 1-с авн эклдж кедхмн.

Газетд, журналд бичдлгь «Союзпечатин» бал-гьсна, района отделмуд болн залгьлдана отделе-ньс, предприятисин, колхозин, РТС, совхозин, сур-гьулин заведеньсин болн учрежденьсин пунктсар олна уполномоченн улс авхмн.

Газетд, журналд бичдлгьн цаглань кецхятн! «Союзпечатин» республиканск отдел.